

Уништавање Српске Православне Цркве на америчком континенту

уторак, 17 мај 2011 19:23

Милош Д. Миленковић **ЦИЉ НОВАТОРА – ГОСПОДАРЕЊЕ НАД ВЕРНИЦИМА И ИМОВИНОМ**

Будућност Српске Православне Цркве (СПЦ) на америчком континенту је у стању неизвесности. Са поуздањем се може рећи да је 1963. година била почетак краја вековног црквеног живота светосавских Срба. Владика Дионисије уклоњен је тада из политичких разлога, јер је као истакнути антикомуниста реметио дипломатске односе Сједињених Америчких Држава (САД) са њиховим миљеником Ј. Б. Титом. Владика је постао веома неподобан за обе државне гарнитуре у тренутку када је стао на чело српских демонстраната 1961. године, због Брозове званичне посете Америци. Демонстранти су тада упали у хотел где је Броз био смештен и кренули ка његовом апартману. Успео је да спасе живу главу – бежањем из тог хотела. Тајне службе и једне и друге државе морале су добро да запамте тај догађај. Тито га се највероватније сећао до краја живота.

Милош Миленковић (десно) као председник Српског конгреса у Америци у разговору са новинарем

П. Мирковићем

Нешто слично догодило се потпредседнику САД Бајдену 2009. године, када је посетио Косово и Метохију, чему се успротивио тадањи владика Рашко-призренске епархије господин Артемије. Тај случај је такође искоришћен да се из политичких разлога развије прогањање овог владике које, на радост српских непријатеља, прети опстанку светосавског живота у нашој Светој Српској Православној Цркви. Ради јаснијег схватања позадине подсећамо да је Бајденов син Бо на конвенцији Демократске партије 2008. године, када је претстављао свог оца кандидованог за потпредседника Америке назвао Србе "кољачима који стварају геноциде по Балкану". Шта је требало да уради владика Артемије при таквом стању ствари?

Трагичан раскол СПЦ на америчком континенту почео је 1963. и трајао је до Сретења 1992, када је по први пут служена заједничка литургија претстављајући почетак духовног јединства двеју завађених страна. Истом приликом је потписан и уговорни документ Прелазне уредбе, које су прецизирале тачке по којима треба да се комплетира завршна фаза обједињења. Документ су потписали, Патријарх Павле, и митрополити Христифор и Иринеј, претставници двеју страна - једне зване "федералци", а друге "расколници" (страна Владике Дионисија).

Најглавнија тачка тог уговора, која је остала спорна до данашњег дана, предвиђа писање новог Устава, чија намера је била - завршна фаза обједињења. То је требало да се озваничи 24. априла 1998. на засебно сазваним

Саборима, када су и једни и други требало да гласају о прихватању или неприхватању новог Устава. Такозвани "федералци" које је предводио Митрополит Христифор су прихватили Нови устав, а "расколници" које је предводио Владика Иринеј Ковачевић су прихватили тај устав само **принципијелно**, јер се нису слагали са деловима Устава који су давали владикама доминантну контролу имовине црквено-школских општина, које је народ створио ради очувања својих националних обележаја. Нови устав је заправо претио да се та контрола изгуби. У предлогу за гласање захтевано је да се Сабор по овом питању одложи за шест (6) месеци, дајући тако време да се спорне тачке Устава усагласе са жељама делегата Сабора.

Тако је се завршило ово саборско заседање.

Сабор, међутим, није одржан после шест месеци, већ након годину и по дана - у децембру 1999. Нови устав је тада потпуно одбачен од стране присутних делегата, и на предлог Владике Лонгина, који је био постављен на чело Новограчаничке митрополије (зване "расколничка") враћа се на стари Устав из 1986. и на звање епархије "Слободна...". Ово је прихваћено са одушевљењем и остало непромењено на следећим саборима одржаним 2002. и 2005. године.

После политичког расцепа Српске православне цркве за Америку и Канаду, када је Владика Дионисије уклоњен, на сличан начин као Владика Артемије, Српска православна црква под Патријархом Германом реорганизовала је ту епархију и створила три нове епархије у САД-у и једну епархију за Канаду. Присталице те реорганизације названи су саркастично "федералци", а како би били претстављени као послушна "деца", били су названи и припадници Мајке Цркве, како би на тај начин још више били удаљени "непослушни", односно "расколници". Тако је створено стање у којем је свако ко друкчије мисли могао бити проглашен неподобним.

Да би се идентификовали пред јавношћу „расколници“ су себе називали „Слободна српска православна црква за Америку и Канаду“, која је касније када су сазидали манастир Нова Грачаница, у околини Чикага, променили име у Новограчаничку митрополију. У тој целој игри, која је највише одговарала српским непријатељима, "федералци" су претстављани као послушници и добре присталице Мајке Цркве, а "расколници" као бунтовници и непријатељи своје Цркве, што је било апсолутно нетачно, али се уз лажну пропаганду, како данас – тако и онда, све могло приказати онако како то „господарима истине“ одговара. Може се рећи да су "расколници" били апсолутно отворени антикомунисти, да су били прави и отворени националисти и да су се отворено противили неправди која је била у Српској православној цркви на челу са Патријархом Германом, који је тада сарађивао са ондашњим режимом, не бринући о томе каквом крају ће све то довести. **Не може, правде ради, да се каже да су "федералци" били наклоњени тадашњем режиму, али су сматрали да се отпором ништа не остварује, па је режим могао да наноси невероватне штете и цркви и народу. Али, та иста струја постоји и сада у цркви и све више напредује.**

Када погледамо случај Владике Артемија и случај Владике Дионисија, јасно се показује да у нашим националним редовима постоји подељеност и неспремност да оштро заступамо наше српске верске и националне интересе.

Сабор сазван за 2008. је отказан, а невоље су се умножавале.

Новограчаничка митрополија је у таквим и толиким неприликама доживела неочекивано уништење од Хијерархијског сабора маја 2007. и 2009. године, када је Сабор гласањем наметнуо Нови устав и наредио такозвану арондацију, по којој је имало да **престане постојање Слободних Срба, оних који не одступају од изворног Христовог учења, што значи не прихватају никакве новотарије које то учење надограђују у складу са својим и туђим циљевима и потребама.** За сада су новотарије на овим просторима још увек новина и немају уплива у живот дијаспорских Срба. Мора се рећи да то највише зависи од владика, од њихове жеље и воље да бране и одбране српски народ и његову православну, Христову цркву. Чује се да је Западно-амерички Максим прихватио новотарство, да је увео енглески језик у цркву, да запоставља учење Св. Саве, и да више нагиње "новом" правцу Хришћанства. Народ доживљава шок када се помене могућност да папа дође у Србију, и да је данашњи Патријарх заговорник екуменизма у Цркви, у којој влада расуло. Народ још увек очекује од обезглављене Цркве да га заштити и упути на исправан пут који се очекује да га сачува од уништења. Питање је колико је вођство у данашњој Цркви свесно свог задатка? У другој половини двадесетог века није се показала дораслост том задатку.

Новограчаничка митрополија је, по законима савезне америчке државе Илиноис, уништена илегално и незаконито, јер је Владика Лонгин јула 2009. после Сабора у Београду самовољно и без законски предвиђених прописа запосео и припојио сву имовину, некретнине и банкарске рачуне Средњезападној епархији која је већ била под јурисдикцијом такозваних федералаца. Ова митрополија, међутим, као легално правно биће ужива потпуну заштиту, па је уништење од стране Архијерејских сабора неважеће, као и њено припајање од стране Владике Лонгина.

То је управо и главна тачка тужбе, коју су чланови верске корпорације Новограчаничке митрополије, поднели

суду. То се морало догодити, јер нико из СПЦ није хтео да се ово питање незаконитости реши ни на један други - мировни начин. Верници Новограчаничке митрополије, који су се обратили суду да законски заштите постојање овог правног бића, још увек су мишљења да су разговори једино успешно решење. Чланови Светог Синода, међутим, настављају да то одбацују.

Чланови Новограчаничке митрополије сматрају да свака црквено-школска општина има право да самостално ствара и организује свој верски и национални живот и да се унапређује у оптималном правцу како би најефикасније сачували своје потомству од уништења свог националног индентитета. Противно томе, како се све више показује, **владике кроз Нови устав имају само један циљ, а то је комплетна доминација над имовином црквено-школских општина и управљање њиховим материјалним средствима у виду рекета, што на самом почетку ставља верски и национални животни индентитет у другоразредни положај.** На пример, владика од сваког прихода црквених општина добија проценат са врха, који он одреди, без икаквих обавеза према народу коме треба да служи, да живи братски и да сарађује - однос који уопште не постоји. Одатле па до могућности да владике потпуно окрену леђа народу и доносе одлуке чије последице могу да буду кобне по Српску православну цркву – мали је корак.

Када све то саберемо и погледамо целину, остаје нам да се упитамо: куда циља СПЦ на америчком континенту? Морамо имати на уму Равену 2007. када је СПЦ признала папу за примата, и 2009. када је СПЦ потписала документ у коме предаје своје дијаспорске епархије (расејање) под јурисдикцију Васељенском Патријарху. Па када се узме у обзир припрема за Велики Сабор и питање чему то води, па екуменске изјаве нашег Патријарха Иринеја и Његов пристанак да се позове римски папа 2013. у Србију - српска нација и прави верници и Светосавци Српске Православне Цркве морају да буду забринути. **Случај Владике Артемија је опомена да су страшна времена пред нама. Српска Новограчаничка митрополија у целом овом успламталом збивању претставља ОАЗУ, у којој окупљени Срби, Православци и Светосавци имају за циљ да сачувају себе од националног и верског уништења, јер огромна залагања за остварење аутокефалне Америчке православне цркве су у току (у којој су чланови и епархије СПЦ) која прете опасношћу да ће доћи време када ће завладати свештеници који неће умети да пресеку ни славски колач нашим потомцима.**